

Haapsalu Montessori Kool

Eesti keele ainekava

I kooliaste (1.–3. klass) – Montessori metoodika lõiminguga

Ainekava on koostatud vastavalt Vabariigi Valitsuse 6. jaanuari 2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisa 1 „Ainevaldkond „Keel ja kirjandus““ nõuetele (Vabariigi Valitsuse 23.02.2023 määruse nr 18 sõnastuses). Praktiliste tööde, vahendite ja õppesisu kirjeldustes on kasutatud Montessori õppematerjalide kogumikku.

1. Üldalused

1.1. Keele- ja kirjanduspädevus

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpetamise eesmärgiks põhikoolis on kujundada õpilastes eakohane keele- ja kirjanduspädevus, see tähendab suutlikkus mõista eakohaseid ilukirjandustekste ja nende osatähtsust Eesti ja maailma kultuuriloos ning tajuda keelt ja kirjandust kui rahvusliku ja iseenda identiteedi alust; keeleteadlikkus ja oskus end vastavalt suhtlussituatsioonile ja keelekasutuseesmärkidele nii suuliselt kui ka kirjalikult väljendada; arusaamine, et lugemine teeb vaimselt rikkamaks.

Keele ja kirjanduse õpetamisega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) väärtustab keelt kui rahvuskultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit;
- 2) teadvustab keeleoskust õpioskuste alusena ning identiteedi osana;
- 3) omandab põhiteadmised keelest ja saavutab õigekirjaoskuse;
- 4) väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult, arvestades kultuuris välja kujunenud keelekasutustavasid;
- 5) kuulab, loeb ja kirjutab mõtestatult eri liiki tekste ning esitab teavet eri viisidel;
- 6) kasutab asjakohaselt erinevaid suhtluskanaleid ning suudab leida, kriitiliselt hinnata ja kasutada meedias ja internetis pakutavat teavet;
- 7) väärtustab nii rahvuskirjandust kui ka teiste rahvaste kirjandust, nii oma rahva pärimuskultuuri ja traditsioone kui ka kultuurilist mitmekesisust;
- 8) tajub kirjandusteost kui kunstiteost, mõistab selle kunstilisi väärtusi;
- 9) loeb eakohast väärtkirjandust, kujundades kirjanduse kaudu oma kõlbelisi tõekspidamisi ning rikastades mõtte- ja tundemaailma;
- 10) suudab kujundada ja väljendada isiklikku arvamust ning tunnustab ja arvestab teiste inimeste arvamust;
- 11) oskab õppida, hangib teavet eri allikatest, kasutab sõna- ja käsiraamatuid.

1.2. Ainevaldkonna õppeained ja nende maht

Ainevaldkonda kuuluvad eesti keele, kirjanduse ja eesti keel teise keelena õppeained.

Taotletavate õpitulemuste saavutamiseks on arvestuslikud nädalatunnid kooliastmeti järgmised:

Eesti keel / eesti keel teise keelena

I kooliaste – 19 nädalatundi (6+6+7)

Õppeainete nädalatundide jagunemine kooliastmete sees määratakse kindlaks kooli õppekavas arvestusega, et taotletavad õpitulemused ja õppe-kasvatuseesmärgid on saavutatavad.

1.3 Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Keel on rahvuskultuuri ja rahvusliku identiteedi kandja. Keele valdamine kõnes ja kirjas on inimese mõtlemisvõime kujunemise, vaimse arengu ning sotsialiseerumise alus ja eeldus. Eesti keele hea valdamine on eduka õppimise eeldus kõigis õppeainetes.

Ainevaldkonna õppeainetes omandavad õpilased keele- ja kirjandusteadmisi ning saavad lugemise, kirjutamise ja suhtlemise kogemusi. Teadmiste ning kogemuste alusel kujuneb õpilasest põhikooli lõpuks teadlik, aktiivne ja vastutustundlik lugeja, kirjutaja ning suhtleja.

Ainevaldkonna õppeained toetavad eeskätt õpilase emakeele- ja kirjanduspädevuse ning kommunikatiivsete oskuste arengut, kuid ka tema identiteedi ja enesetunnetuse kujunemist ning kultuurilist ja sotsiaalset arengut.

1.– 3. klassis arendatakse eesti keele õppes kõiki keelelisi osaoskusi (kõnelemine, kuulamine, lugemine, kirjutamine) ja õigekeelsust. Osaoskusi ja õigekeelsust arendatakse nii teabe- ja tarbetekstide kui ka ilukirjandustekstide lugemise, jutustamise ja kirjutamise kaudu.

Ainevaldkonnasisese lõimingu põhialus on avar tekstikäsitlus, mis hõlmab nii suulisi kui ka kirjalikke tarbe- ja ilukirjandustekste, samuti pildilisi, graafilisi ning teist liiki tekste. Ainevaldkonna õppeainete koostoides omandatakse teiste õppeainete õppimiseks vajalikke kuulamis-, kõnelemis-, lugemis- ja kirjutamisstrateegiaid, kujuneb soov ning oskus oma mõtteid väljendada.

Keelekasutust ning oskust tekste mõista ja luua arendatakse teksti- ja õigekeelsusõpetuse kaudu. Eesti keelt õppides omandab õpilane keelelise suhtluse oskused ja vilumused, õpib oma mõtteid ning tundeid väljendama, kuuldot ja loetut analüüsima ning kogutud teavet üldistama. Kirjanduslike tekstide lugemine ja käsitlemine tundides avardab õpilaste kultuuri- ja elukogemust, rikastab sõnavara, soodustab kirjandushuvi ning lugeja võimete ja isiksuse arengut.

Keeleliste osaoskuste lõimimise tulemusel arenevad õpilaste mõtlemisvõime, suhtlusoskus ja enesetunnetus. Õpilased on võimelised eetilisel, olusid ja partnerit arvestades suhtlema, teadlikumalt õppima ja tegutsema.

Muu kodukeelega õpilased õpivad eesti keelt teise keelena eesmärgiga lõimuda Eesti ühiskonda ning tulla edukalt toime nii koolis kui ka väljaspool kooli.

Eesti keel on paljudele muu kodukeelega õpilastele emakeele kõrval esimene õpitav keel. Seetõttu on eriti oluline õppe huvitavus ja jõukohasus, et tekiks ja säiliks õpimotivatsioon. Õppetöös kasutatakse tänapäevaseid ja kaasahaaravaid õppematerjale ning autentseid lugemis- ja kuulamistekste, mis hoiavad õpilasi kursis ühiskonnas toimuvaga ja tekitavad eesti keele kasutamise soovi. Keeletundides kasutatakse inspireerivaid aktiivõppemeetodeid, mis toetavad eri õpistiiliga õpilasi, võimaldavad õpilastel keelt eesmärgipäraselt kasutada ja aitavad luua keelest süsteemse arusaamise. Õppeprotsessis arendatakse õpilaste õpioskusi, oskust teha koostööd ja töötada iseseisvalt ning kasutada tõhusaid keeleõppevõtteid. Kasutatakse keelekeskkonna võimalusi: õpilasi suunatakse jälgima eestikeelset meediat, suhtlema eesti keeles väljaspool koolitunde, osalema eestikeelsetel üritustel, kutsutakse tundidesse eestikeelseid külalisi jmt. Eesti keelt õppides väärtustatakse ka teisi keeli ja kultuure, eriti õpilaste päritolukultuuri.

Eesti keele kui teise keele õppes keskendutakse järgmistele teemavaldkondadele: mina ja teised; kodu ja lähiümbus; Eesti ja maailm; igapäevaelu; õppimine ja töö. Iga valdkonnaga tegeldakse korduvalt vastavalt õpilaste keeleoskustasemele, kogemustele, huvidele ning vajadustele. Eesti keele tunnis suheldakse eesti keeles.

1.4. Võimalusi valdkonnaüleseks lõiminguks, üldpädevuste arengu toetamiseks ja õppekava läbivate teemade käsitlemiseks

Keele valdkonna õppeainete kaudu kujundatakse õpilastes kõiki riiklikus õppekavas kirjeldatud üldpädevusi. Seda tehakse erinevate tekstide lugemise, nende üle arutlemise reflekteerimise ja kirjutamise kaudu ning kasutades mitmesuguseid koostöövorme (ühisarutelud, projektid jne). Saavutatud üldpädevused kajastuvad tekstiloomes, esitlustes, arutlustes. Pädevustes eristatava nelja omavahel seotud komponendi – teadmiste, oskuste, väärtushinnangute ning käitumise kujundamisel on kandev roll õpetajal, kes oma väärtushinnangute ja enesekehtestamisoskusega loob sobiva õpikeskkonna ning mõjutab õpilaste väärtushinnanguid ja käitumist.

Keele valdkonna õppeained toetavad pädevuste saavutamist teistes valdkondades. Keeletundides arendavad õpilased kõikides õppeainetes vajalikku suulist ja kirjalikku väljendus- ning suhtlusoskust, õpivad lugema ja mõistma eri liiki tekste, sh teabe- ja tarbetekste, arendavad kirjandustekste lugedes sõnavara ning avardavad maailmapilti; õpivad kirjutama eri tüüpi tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja õpitud termineid ning sobivat stiili; õpivad koostama ja vormistama uurimistööd, kasutama allikaid ja viitama neile; harjuvad kasutama eri liiki sõna- ja käsiraamatuid.

Arutlusoskust ning info hankimise, tõlgendamise ja kasutamise oskusi arendatakse nii keele ja kirjanduse valdkonna kui ka teiste ainete õppes, töötades sisult erinevate tekstidega, samuti diskussioonide ja väitluste kaudu. Lõimingut toetab elementaarsete õigekirjanõuete järgimine teiste ainevaldkondade tundides.

Õppekava läbivaid teemasid peetakse silmas valdkonna õppeainetes eesmärkide seadmisel, õpitulemuste ning õppesisu kavandamisel, lähtudes kooliastmest ning õppeaine spetsiifikast.

1.5. Õppetegevuse kavandamine ja korraldamine

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaines seatud eesmärkidest, taotletavatest õpitulemustest ja õppesisust ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja põhiteemadega;
- 2) taotletakse, et õpilaste õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas ja jaotub õppeaasta jooksul ühtlaselt, nii et jääb piisavalt aega ka puhkuseks ja huvitegevuseks;
- 3) võimaldatakse õpilastel õppida üksi ja koos teistega (paaris- ja rühmatööd), et toetada nende kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;
- 4) arvestatakse õpilaste individuaalseid iseärasusi ning kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad sobiva pingutusega õppida;
- 5) kasutatakse info- ja kommunikatsioonitehnoloogia õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) kasutatakse mitmekesist õppemetoodikat, sealhulgas aktiivõpet (rollimäng, loovtöö, arutelu, väitlus, õpimapi ja uurimistöö koostamine, omaloomingu esitamine jne);
- 7) laiendatakse traditsioonilist õpikeskkonda (arvuti/multimeediaklass, muuseum, näitus, raamatukogu, ettevõtted, loodus jne);
- 8) rakendatakse õppetegevust toetavaid ja mitmekesistavaid õppevorme (ekskursioonid kirjanikega seotud paikadesse ning keele ja kirjandusega seotud asutustesse, kohtumised kirjanike ja tõlkijatega, loomekonkursid, konkurssideks valmistumine, projektõpe jne), pidades oluliseks sotsiaalse kompetentsuse saavutamist;
- 9) arendatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja hoiakuid. Õppesisu käsitlemisel teeb aineõpetaja valiku arvestusega, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üld- ja valdkondlikud ning ainepädevused on saavutatavad.

1.6. Hindamise alused

Ainekavas on kirjeldatud õpitulemused õppeaines kooliastmete kaupa kahel tasandil: üldised õpitulemused õpetamise eesmärkidena ja õpitulemused osaoskuste raames. Hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi suuliste vastuste, sealhulgas esituste ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust ainekavades taotletavatele õpitulemustele; õpilaste individuaalseid iseärasusi ja mõtlemistasandite arengut. Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest. Hoiakutele (nt huvitatus, tähtsuse mõistmine, väärtustamine, vajaduste arvestamine, kokkulepitud reeglite järgimine) antakse hinnanguid. Hindamise kriteeriumid ja viiepallisüsteemist erinev hindamise korraldus täpsustakse kooli õppekavas.

Eesti keele kui teise keele aines hinnatakse saavutatud õpitulemusi, mis põhinevad Euroopa keeleõppe raamdokumendi vastava taseme kirjeldustel. Eesti keele kui teise keele õppes käsitletakse keelevigu õppimise loomuliku osana ning neid parandatakse ja arvestatakse hindamisel vastavalt õppetegevuse eesmärgile. Keele ja kirjanduse valdkonna ainete hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest, hindamise nõuded ja korraldus, sh mittenumbrilise hindamise kasutamine ja mujal õpitu arvestamine täpsustatakse kooli õppekavas.

Eesti keele õppimise tulemusi kokku võtva hindamise vormiks võib olla kompleksne töö.

Eesti keeles hinnatakse

I kooliastmes õpilase:

- 1) suulist keelekasutust, s.o kõnelemist ja kuulamist,
- 2) lugemist, s.o lugemistehnikat, teksti mõistmist ja vabalugemist,
- 3) kirjutamist, s.o kirjutehnikat, õigekirja ja kirjalikku tekstiloomet.

Kirjalike ülesannete puhul parandab õpetaja ka keelevead, kuid hinnates arvestab valdavalt töö sisu. Omaloominguliste tööde puhul võib lisahindega tunnustavalt hinnata ideelist ja esteetilist aspekti.

1.7. Õppekeskkond

Kool korraldab keele valdkonna ainete õpet:

- 1) klassis, kus saab mööblit ümber paigutada liikumistegevusteks (nt dramatiseeringud, õppemängud) ning rühmatöök;
- 2) raamatukogus ning väljaspool kooli vastavalt kooli õppekavas sätestatule.

Kool võimaldab:

- 1) klassiruumis kasutada õigekeelsussõnaraamatuid ja võõrsõnade leksikoni;
- 2) kasutada info- ja kommunikatsioonitehnoloogia õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid, sealhulgas veebisõnaraamatuid.

1.8. Eesti keele õppeaine kirjeldus

Eesti keele oskus on nii õppekavas sätestatu omandamise alus kui ka õppekava eesmärk. Põhikoolis omandavad õpilased teadmisi ja oskusi, mis võimaldavad neil toime tulla eakohaste suuliste ja kirjalike tekstidega. Põhikoolis pannakse alus õpilaste sotsiaalsele kirjaoskusele, st oskusele kasutada keelt teadlikult ning kriitiliselt isiklikus, avalikus, õppe- ja tööelus. Õpilastes kujundatakse teadmisi ja oskusi, mis hõlmavad keelt, selle variante ja eriliigilisi tekste ning lubavad toime tulla suulise ja kirjaliku suhtlusega, tekstide vastuvõtu ning loomisega.

1.– 3. klassis on eesti keel õppeaine, milles taotletakse nii keele- kui ka kirjandusõpetuse eesmärgi.

Põhikoolis tuleb teadlikult omandada kirjalik keel ja tänapäeva eesti kirjakeel. Eesti keele õpi-eesmärgi taotletakse mitme õppevaldkonna kaudu.

I kooliastmes kujundatakse õpilaste teadmisi ja oskusi kolmes õppevaldkonnas: suuline keelekasutus (kuulamine, kõnelemine), lugemine ja kirjutamine. Suuline keelekasutus hõlmab eneseväljendust argiolukorras ning eakohase suulise teksti mõistmist ja edasiandmist. Lugemise õpetamisel kujundatakse oskust töötada tekstiga eakohaste juhiste alusel. Kirjutamise õpetusega kujundatakse õigekirjaoskus õpitud keelendite piires ja suutlikkus end eesmärgipäraselt kirjalikult väljendada.

Suulise ja kirjaliku suhtluse õpetusega kujundatakse oskust silmast silma, telefoni, kirja ja meili teel ning internetikeskkonnas kahekesi või mitmekesi suhelda, tekste kokku võtta ja vahendada. Teksti vastuvõtu õpetuses kujundatakse oskust tekste valida ja leida, eesmärgipäraselt lugeda ja kuulata, teadvustatakse kuulamis- ja lugemisstrateegiaid ning süvendatakse võimet teksti paremini mõista ning tekstile reageerida.

Tekstiloome õpetusega kujundatakse mitmekülgset ja eesmärgistatud eneseväljendusoskust, mille puhul inimene tajub olukorda ja adressaati ning suudab oma mõtteid vajaliku täpsusega ja tekstiliigile omases vormis väljendada ning edastada.

Õigekeelsuse ja keelehoolde õpetusega kujundatakse keeleteadlikkust ning teadmisi keelest. Õpilastes arendatakse oskust tänapäeva eesti kirjakeelt teadlikult kasutada, kujundatakse arusaamist keele arengust ja muutumisest, omandatakse teadmisi eesti kirjakeele ja murrete stiilrikkuse ning kirjavara mitmekülgse kohta.

1.9. Eesti keel teise keelena õppeaine kirjeldus

Muu kodukeelega õpilased õpivad eesti keelt teise keelena eesmärgiga lõimuda Eesti ühiskonda ning tulla edukalt toime nii koolis kui ka väljaspool kooli.

Eesti keel on paljudele muu kodukeelega õpilastele emakeele kõrval esimene õpitav keel. Seetõttu on eriti oluline õppe huvitavus ja jõukohasus, et tekiks ja säiliks õpimotivatsioon. Õppetöös kasutatakse tänapäevaseid ja kaasahaaravaid õppematerjale ning autentseid lugemis- ja kuulamistekste, mis hoiavad õpilasi kursis ühiskonnas toimuvaga ja tekitavad eesti keele kasutamise soovi. Keeletundides kasutatakse inspireerivaid aktiivõppemeetodeid, mis toetavad eri õpistiiliga õpilasi, võimaldavad õpilastel keelt eesmärgipäraselt kasutada ja aitavad luua keelest süsteemse arusaamise. Õppeprotsessis arendatakse õpilaste õpioskusi, oskust teha koostööd ja töötada iseseisvalt ning kasutada tõhusaid keeleõppevõtteid. Kasutatakse keelekeskkonna võimalusi: õpilasi suunatakse jälgima eestikeelset meediat, suhtlema eesti keeles väljaspool koolitunde, osalema eestikeelsetel üritustel, kutsutakse tundidesse eestikeelseid külalisi jmt. Eesti keelt õppides väärtustatakse ka teisi keeli ja kultuure, eriti õpilaste päritolukultuuri.

Eesti keele kui teise keele õppes keskendutakse järgmistele teemavaldkondadele: mina ja teised; kodu ja lähiümbus; Eesti ja maailm; igapäevaelu; õppimine ja töö. Iga valdkonnaga tegeldakse korduvalt vastavalt õpilaste keeleoskustasemele, kogemustele, huvidele ning vajadustele. Eesti keele tunnis suheldakse eesti keeles. Vajaduse korral kohandab õpetaja oma keele tasemekohaseks ja/või jagab toetavaid selgitusi.

Eesti keele kui teise keele õpetamisel lähtutakse ainevaldkonna üldpõhimõtetest.

1. klassi ainekava

Õpitulemused	Pädevused ja läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd ja õppekäigud	Vajalikud ja abistavad vahendid
1. Täidab klassi kokkuleppeid. 2. Teeb koostööd. 3. Osaleb aktiivselt õppetöös.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus - teeb koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides, austab erinevate keskkondade reegleid. Suhtluspädevus – suudab ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada.	Reeglite ja kokkulepete sõlmimine ja jälgimine kõikides õppeainetes.	Klassireeglid ja kokkulepped, rühmatöö.	Klassi VEPA kokkulepete plakat rühmatööna.	Meisterdamis- ja joonistamistarbed.
4. Toimib õpetaja ja kaaslase suulise juhendi järgi.	Suhtluspädevus - arvestab erinevaid olukordi, mõistab	Tööjuhendite kuulamine kõikides õppeainetes.	Õpetaja ja kaaslase kuulamine ning suulise juhendi järgi toimimine. Õpetaja ja kaaslase	Teatri- või kinokülustus. Teemakeskuste külustus (Iloni lmedemaa).	Transport, piletid või programmitasu.

Õpitulemused	Pädevused ja läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd ja õppekäigud	Vajalikud ja abistavad vahendid
5. Kuulab õpetaja ja kaaslaste esituses lühikest eakohast teksti, mõistab kuulatud lause, jutu sisu.	suhtluspartnerit- ja kanaleid.		ettelugemise kuulamine. Oma arvamuse avaldamine. Mõisted: kuulamisülesanne, kuulamine ja kuulmine, vestlus, (põhjendatud) arvamus, jutustamine, kommenteerimine.	Raamatukogumängud, mälumäng.	
6. Väljendab end suhtlusolukordades arusaadavalt: palub, küsib, tänab, vabandab	Suhtluspädevus - arvestab erinevaid olukordi, mõistab suhtluspartnerit- ja kanaleid.	Loodusõpetus. Rühmatööde tutvustamine.	Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumine, tänamine) valik suhtlemisel.	Kahekõne (poes, telefonikõne matkimine, mängujuhend), kellegi intervjuerimine. Montessori: küsimismängud (ingl Question Games, Language_5-6) – suulised küsimus-vastus mängud lauseanalüüsi ettevalmistuseks.	
7. Eristab häälikut, tähte, täis- ja kaashäälikut	Õpipädevus - seostab omandatud teadmisi varemõpituuga.	Loodusõpetus. Loodushälte kuulamine. Muusika. Erinevate helide kuulamine.	Häälidusharjutused, sh häälikupikkuste võrdlemine. Rütmsalvid, kiirkõneharjutused ja intonatsiooniharjutused.		
8. Tunneb häälik-tähest vastavust, loeb õpitud teksti enam-vähem ladusalt, lausehaaval üksiku peatusega raskema sõna ees oma kõnetempos või sellest aeglasemalt. 9. Mõistab loetu sisu. 10. Vastab küsimustele täislausetega.	Kultuuri- ja väärtuspädevus - väärtustab loomingut. Õpipädevus - seostab omandatud teadmisi varemõpituuga.	Kõik ainetunnid-tööjuhendite lugemine.	Trükitähtede tundmaõppimine, lugemistehnika arendamine, jutustava ja kirjeldava teabeteksti lugemine, sisu mõistmine.	Erinevad õppemängud. Montessori: esimesed lugemisharjutused (ingl First Reading Activities, Language_5-6) – foneetilised esemekarbid ja roosa seeria. Montessori: lühikesed raamatud (ingl Short Books, Language_5-6) – dekodeeritavad raamatud lugemisõskuse kinnistamiseks. Montessori: pildikirjutamine (ingl Spelling Through Pictures, Language_5-6) – sõnade kokkulugemise harjutamine piltide abil.	Nutivahend, milles on seesaw.com rakendus. Jututäringud, lugemismängud, kõnevurr. Montessori: foneetiline esemekarp (ingl Phonetic Object Box). Montessori: fonogrammide lugemiskaustad (ingl Phonogram Reading Folders). Montessori: liikuv tähestik (ingl Moveable Alphabet).
11. Kasutab õigeid kirjutamisvõtteid.	Õpipädevus - seostada omandatud teadmisi varemõpituuga.	Kõik ained, mis arendavad üldist koordinatsiooni ja peenmotoorikat, käe,	Kirja eelharjutused. Erinevate kirjutusvahendite kasutamine (pliiats, kriit	Kirja eelharjutused õlipastellide ja värviliste pliiatsitega suurtel paberitel, mustrite joonistamine, šabloonide järgi joonistamine,	Paber, erinevad kirjutamisvahendid (Crayon Rocks), voolimismass, valgetahvlid (A4) ja markerid.

Õpitulemused	Pädevused ja läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd ja õppekäigud	Vajalikud ja abistavad vahendid
		silma ja kõne koostööd, kirja rütmi ja liikumise suunda ja liigutusmälu.	jm), Õige pliatsihoid ja kirjutamisasend istudes ja seistes (tahvli juures).	vaba joonistamine, voolimine, rebimine, lõikamine, meisterdamine jms; või liikumistunnis tähe kujude läbi kõndimine, tähtede kujutamine kehaga, žongleerimine šifoonrätikute ja tangainetega täidetud kotikestega, ronimine, palli mängimine, muusika rütmis liikumine, tantsimine, näpu- ja laulumängud, sörmelaulud, laulud koos liigutustega, kirja eelharjutused muusika ja rütmifraaside saatel jne. Montessori: metallkujundid joonistamiseks (ingl Metal Insets for Drawing, Language_5-6) – käe ettevalmistamine kirjutamiseks geomeetriliste kujundite abil. Montessori: kirjapaberi kasutamine (ingl Writing On Paper, Language_5-6) – joonelisel paberil kirjutamise juhendamine. Montessori: kirjakujude materjal (ingl Letter Formation Resources, Language_5-6) – trüki- ja kirjatähtede kujude harjutamine.	Montessori: metallkujundid (ingl Metal Insets). Montessori: liivapabertähed (ingl Sandpaper Letters). Montessori: liikuv tähestik (ingl Moveable Alphabet).
12. Kasutab õigeid kirjutamisvõtteid, teab, kuidas väikesi ja suuri kirjatähti kirjutatakse ning sõnas õigesti seostatakse.	Õpipädevus - seostab omandatud teadmisi varemõpituga.	Liikumisõpetus-tähekujude läbikõndimine, tähtede kujutamine. Muusika - liigutustega laulmine.	Väikeste kirjatähtede õppimine. Suurte kirjatähtede õppimine (vajadusel 2.klassis). Tähtede seostamine.		Montessori: metallkujundid (ingl Metal Insets). Montessori: liivapaberitähed (ingl Sandpaper Letters). Montessori: liikuv tähestik (ingl Moveable Alphabet).
13. Eristab juttu, muinasjuttu, luuletust ja mõistatust	Kultuuri- ja väärtuspädevus - väärtustab kultuurilist mitmekesisust. Suhtluspädevus - lugeda ning eristada ja mõista ilukirjandust.	Matemaatika - tekstülesanded. Muusika - laulusõnad. Loodusõpetus - teabetekst.	Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti lugemine. Üksikute tingmärkide, skeemide, kaartide lugemine õppekirjanduses, nende tähenduse tabamine. Teksti tunnuste,	Rollimängud ja dramatiseeringud. Ettlugemine. E. Enno etluskonkurss. Montessori: ettlugemine ja jutustamine (ingl Reading Aloud, Language_5-6) – eri tekstiliikide	Kostüümid, maskid, näpunukud.

Õpitulemused	Pädevused ja läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd ja õppekäigud	Vajalikud ja abistavad vahendid
			ülesehituse, keelekasutuse ja sisu analüüs. Riimuvate sõnade leidmine luuletuses.	tutvustamine ettelugemise kaudu.	
14. Jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab küsimuste või piltide abi.	Suhtluspädevus – suudab ennast selgelt, asjakohaselt väljendada. Kultuuri- ja väärtuspädevus - väärtustab kultuurilist mitmekesisust.	Loodusõpetus - oma kogemuse jagamine Matemaatika - tekstülesande ümbersõnastamine	Jutustamine kuulatu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria, etteantud teema põhjal; aheljutustamine.	Pildiseeria koostamine, rahvakalendri tähtpäevadega seotud õppeprogrammid. Montessori: ettelugemine (ingl Reading Aloud, Language_5-6) – ühine ettelugemine ja kuuldu üle arutlemine.	Jututäringud, pildiseeriad ("Jutustades jutustama" kirjastus Stuudium),
15. Kirjutab mõtestatud lauseid.	Suhtluspädevus – suudab ennast selgelt, asjakohaselt väljendada.	Loodusõpetus - looduspildi kirjeldamine	Jutu kirjutamine pilditaiendusena (pildi allkiri, kahekõne jms). Loovtöö kirjutamine (pildi, pildiseeria, küsimuste järgi).	Klassiraamatu koostamine (N täheraamat, retseptiraamat).	
16. Teeb ära kirja.	Õpipädevus - kasutab õpitud erinevates olukordades; seostab omandatud teadmisi varemõpitudga.		Teksti ära kirja tahvliit ja õpikust		
17. Kirjutab loetava käekirjaga.	Õpipädevus - kasutab õpitud erinevates olukordades; seostab omandatud teadmisi varemõpitudga.	Kõik õppeained	Töö puhtus, käekirja loetavus		
18. Täidab õpetaja/täiskasvanu abiga õpilaspäevikut ja vormistab töö näidise järgi.	Suhtluspädevus - kirjutab eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili.	Matemaatika - vihiku vormistamine	Tarbeteksti kirjutamine näidise järgi: kutse, õnnitus (kujundamine näidise järgi).	Kutse ja õnnitluse kirjutamine.	
19. Teab, et lause alguses, inimeste ja oma kodukoha nimes kasutatakse suurt algustähte. 20. Teab et lause lõpeb punktiga.	Õpipädevus - kasutab õpitud erinevates olukordades; seostab omandatud teadmisi varemõpitudga.	Matemaatika - vastuste kirjutamine, tööde vormistamine. Loodusõpetus - vastuste kirjutamine, tööde vormistamine.	Suur algustäht lause alguses, inimese- ja loomanimedes. Lause lõpumärgid: punkt, (küsi- ja hüümärgi vaatlemine).	Montessori: punkt ja suurtäht lugemisel ja kirjutamisel (ingl Using Periods & Capitals in Reading and Writing, Lang_6-7) – punaste klepsude ja suurte tähtede kasutamise harjutamine.	

Õpitulemused	Pädevused ja läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd ja õppekäigud	Vajalikud ja abistavad vahendid
21. Kirjutab õigesti oma nime.					
22. Kirjutab õigesti sõnade lõpus -d ja -vad (mitmus) ning -b (tegusõna 3. pööre).	Õpipädevus - kasutab õpitud erinevates olukordades; seostab omandatud teadmisi varemõpituuga.			Montessori: sõnaliigi funktsioon – tegusõna (ingl The Verb, Language_5-6) – tegevuse ja eseme eristamine mänguliselt.	Montessori: tegusõna sümbol (punane ring).
23. On lugenud mõnda lasteraamatut, nimetab nende pealkirja ja autoreid.	Enesemääratluspädevus – suudab mõista ja hinnata iseennast. Suhtluspädevus - loeb ilukirjandust.	Kunst - loominguline töö loetud raamatu põhjal.	Huvipakkuva raamatu leidmine kooli või kodukoha raamatukogust täiskasvanu abiga. Loetud raamatu autori, kunstniku (illustraatori), tegelaste nimetamine, loetust jutustamine.	Õppekäik raamatukokku. Raamatukohvik. Lastekirjanikega kohtumine. Õõlugemine. Raamatukogumängud. Lugejamärk (märk, mis antakse teatud arvu raamatute lugemise eest).	Kirjanike töötasu, transport raamatukokku.
24. Annab loetule emotsionaalse hinnangu.	Suhtluspädevus – suudab ennast selgelt, asjakohaselt väljendada. Kultuuri- ja väärtuspädevus - väärtustab kultuurilist mitmekesisust.	Kunst - loominguline töö loetud raamatu põhjal	Loetule emotsionaalse hinnangu andmine (lõbus, tõsine, igav jne).	Raamatu tutvustamine klassikaaslastele; plakat.	
25. Kasutab õpiku sõnastikku. 26. Teab, et sõnadel on lähedase või vastandtähdendusega sõna ja nimetab neist mõningaid.	Õpipädevus - kasutab õpitud erinevates olukordades.		Töö lähedase tähendusega sõnaga, sõnatähenduse selgitamine ja täpsustamine.	Oma sõnaraamatu koostamine. Montessori: liigituskaardid (ingl Classified Nomenclature, Language_5-6) – kolmeosalised pildi- ja sõnakaardid sõnavara laiendamiseks.	Montessori: liigituskaardid (ingl Classified Nomenclature Cards).

2. klassi ainekava

Õpitulemused	Pädevused ja läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd ja õppekäigud	Vajalikud ja abistavad vahendid
<p>1. Täidab klassi kokkuleppeid.</p> <p>2. Teeb koostööd.</p> <p>3. Osaleb aktiivselt õppetöös.</p> <p>4. Omandab tööharjumuse ja head käitumistavad.</p>	<p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus - teeb koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides, austab erinevate keskkondade reegleid.</p> <p>Suhtluspädevus – suudab ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada.</p>	<p>Reeglite ja kokkulepete sõlmimine ja jälgimine kõikides õppeainetes.</p>	<p>Klassireeglid ja kokkulepped - rühmatööna plakat</p>	<p>Klassi VEPA kokkulepped - rühmatöö</p>	<p>Joonistamis- ja meisterdamisvahendid</p>
<p>5. Toimib õpetaja ja kaaslaste mitmeastmelise suulise juhendi järgi.</p> <p>6. Annab hinnangu ühe aspekti kaupa.</p>	<p>Suhtluspädevus - arvestab erinevaid olukordi, mõistab suhtluspartnerit- ja kanaleid.</p>	<p>Kõik õppeained</p>	<p>Kuulab õpetaja ja kaaslaste esituses lühikest eakohast teksti, mõistab kuuldu lause, jutu sisu; väljendab end suhtlusolukordades arusaadavalt.</p>	<p>Filmide, etenduste, saadete salvestuste vaatamine.</p> <p>Helifailid harjutustega, audioraamatud.</p> <p>Teatri- või kinokülastus.</p> <p>Teemakeskuste külastus (Iloni lmedemaa).</p> <p>Raamtukogumäng, mälumäng.</p>	<p>Transport, pileti- või programmitasu.</p>
<p>7. Väljendab end suhtlusolukordades arusaadavalt kasutades terviklauseid.</p> <p>8. Vestleb loetust ja nähtust.</p>	<p>Suhtluspädevus - arvestab erinevaid olukordi, mõistab suhtluspartnerit- ja kanaleid.</p>	<p>Inimeseõpetus - kõne hädaabinumbriks, küsib abi.</p> <p>Loodusõpetus - kogemuse või teabeteksti sisu edasi andmine.</p>	<p>Oma arvamuse avaldamine (raamatu, filmi jm) kohta ja selle põhjendamine. Mõtete väljendamine terviklausetena.</p> <p>Kõnelemine eri olukordades (telefonitsi, rühma esindajana), rollimängud.</p>	<p>Õppekäik Päästeametisse, liiklusolümpial osalemine.</p>	<p>Transport</p>
<p>9. Eristab häälikut, tähte, täishääliku ja suluta kaashääliku pikkust.</p>	<p>Õpipädevus - seostab omandatud teadmisi varemõpituga.</p> <p>Digipädevus - leiab digivahendi abil infot.</p>	<p>Kõik õppeained - muusikaõpetuses ja loodusõpetuses erinevate häälte kuulamine</p>	<p>Rütmisalmid, kiirkõneharjutused ja intonatsiooniharjutused.</p> <p>Häälikupikkuste võrdlemine.</p>	<p>Õppekäik mõisaparki loodushäälte kuulamiseks.</p> <p>Montessori: fonogrammide lugemiskaustad (ingl Phonogram Reading Folders, Lamg_6-7) – häälikupikkuste eristamine lugemise käigus.</p>	<p>Tahvelarvutid</p>
<p>10. Loeb õpitud teksti õigesti, ladusalt,</p>	<p>Õpipädevus - seostab omandatud teadmisi varemõpituga.</p>	<p>Kõik õppeained</p>	<p>Lugemistehnika arendamine, oma lugemisvea parandamine, sobiva</p>	<p>Salvestab oma loetud teksti ja analüüsib seda.</p>	<p>Tahvelarvutid seesaw.com rakendusega.</p>

Õpitulemused	Pädevused ja läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd ja õppekäigud	Vajalikud ja abistavad vahendid
parandab ise oma lugemisvigu. 11. Mõistab loetu sisu. 12. Vastab teksti põhjal küsimustele. 13. Kasutab õpiku sõnastikku.	Digipädevus - leiab digivahendi abil infot, kasutab sobivaid digivahendeid.		intonatsiooni kasutamine, skeemide, kaartide ja tabelite lugemine, käekirjalise teksti lugemine,	Montessori: esimesed raamatud – lausete lugemine (ingl First Books – Sentence Reading, Lang_6-7) – pilt ja lause kõrvuti lugemisel. Montessori: sõnauuring (ingl Word Study, Lang_6-7) – sõnamoodustamise ja tuletiste uurimine.	
14. Kasutab kirjutades õigeid väikeste ja suurte kirjatähtede tähekujusid ja seoseid. 15. Teeb ära kirja.	Õpipädevus - seostab omandatud teadmisi varemõpituga. Enesemääratluspädevus - suudab ennast hinnata, oma tööd analüüsida.	Kõik õppeained	Suurte ja väikeste kirjatähtede kordamine. Kirjutamise tehnika arendamine: ühtlane kirjarida, õiged tähekujud ja seosed nii väikestel kui suurtel kirjatähtedel.		Erinevad kirjutusvahendid ning kirjutamise pinnad
16. Tunneb ära jutu, luuletuse, mõistatuse, näidendi ja vanasõna.	Õpipädevus - seostab omandatud teadmisi varemõpituga. Kultuuri- ja väärtuspädevus - väärtustab oma rahva kultuuripärandit. Digipädevus - koostab lihtsa e-kirja.	Kunst - visualiseerib mõistatuse, vanasõna või kõnekäänu. Inimeseõpetus - tekstide õpetlik sisu.	Luuletuste ilmekas esitamine. Riimuvate sõnade leidmine. Tekstiliikide eristamine: jutustus, luuletus, näidend, mõistatus, vanasõna	Pildiseeria järgi jutustamine. Montessori: ettelugemine (ingl Reading Aloud, Lang_6-7) – eri žanrite tutvustamine ettelugemise kaudu.	Tahvelarvutid, pildiseeriad ("Jutustades jutustama" kaks osa)
17. Sõnastab teksti kohta küsimusi.	Õpipädevus - hangib tekstist teavet. Suhtluspädevus - väljendab ennast selgelt.	Matemaatika tekstülesanded. Loodusõpetuse õppetekstid.	Mõtete väljendamine terviklausetena. Küsimuste moodustamine, küsimuste esitamine ja neile vastamine.		
18. Jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi.	Suhtluspädevus - väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt.	Loodus- ja inimeseõpetus - jutustab oma kogemusest või loetust.	Jutu, filmi, teatrietenduse ümberjutustamine kava, tugisõnade/küsimuste abil	Teatri- või kinokülastused, õppekäigud. Montessori: tegusõnakaardid (ingl Reading Verb Commands, Lang_6-7) – lugemine ja mängimine läbi tegevuskaartide.	
19. Kirjutab mõtestatud lauseid ning jutustavaid tekste.	Suhtluspädevus - kirjutab eri liiki tekste.		Kirjutab loovtöö ning ümberjutustuse pildiseeria, tugisõnade ja		

Õpitulemused	Pädevused ja läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd ja õppekäigud	Vajalikud ja abistavad vahendid
			küsimuste abil; koostab kutse, õnnitluse ja teate; kirjutab jutule alguse ja lõpu.		
20. Vormistab vihikut õigesti.	Õpipädevus - seostab omandatud teadmisi varemõpituga. Digipädevus - kasutab sobivaid digivahendeid ja võtteid.	Kõik õppeained	Näidise järgi kirjatöö paigutamine vihiku lehele, kirjapaberile; kuupäeva kirjutamine.		Reeglite tabelid, tahvelarvutid
21. Kirjutab õigesti sulghääliku omasõnade algusesse ja omandatud võõrsõnade algusesse.			k, p, t omasõnade alguses; g, b, d võõrsõnade alguses.	Montessori: pildikirjutamine (ingl Spelling Through Pictures, Lang_6-7) – õigekirja harjutamine piltide abil.	
22. Alustab lauset suure algustähega, kasutab suurt algustähte inimeste ja loomade nimedes, tuttavates kohanimes.			Suur algustäht lause alguses ja nimedes.	Montessori: suurtähtede lugu (ingl The Story of Upper-Case Letters, Lang_6-7) – miks ja kus kasutame suuri algustähti.	Montessori: suurtähtede kaardid ja lauseribad.
23. Märgib kirjas õigesti täishäälikuid, täishäälikuühendit ning suluta kaashäälikuid.			täishäälikuühendi õigekiri, suluta kaashääliku pikkus ja õigekiri.		
24. Lõpetab lause õige lauselõpumärgiga.			Lauselõpumärk.	Montessori: punkt ja suurtäht lugemisel ja kirjutamisel (ingl Using Periods & Capitals, Lang_6-7) – lausetüüpide ja kirjavahemärkide harjutamine.	
25. Kirjutab õigesti sõnade lõppu -d (mida teed?), -te (mida teete?), -sse (kellesse? millesse?), -ga (kellega? millega?), -ta (kellela? milleta?);			Õiged käände -ja pöördelõpud õpitud keelendite ulatuses.		
26. On lugenud jõukohaseid lasteraamatuid.	Kultuuri- ja väärtuspädevus - väärtustab oma rahva ja	Kunst - kasutab joonistustes/meisterd ustes loetut.	Vajaliku teose otsimine kooli või kodukoha raamatukogust autori ja	Raamatukogu, näitused, kohtumine kirjanikuga, öölugemine	

Õpitulemused	Pädevused ja läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd ja õppekäigud	Vajalikud ja abistavad vahendid
	teiste maade kultuuripärandit ja loomingut. Enesemääratluspädevus - oskab valida endale lugemiseks jõukohase raamatu. Suhtluspädevus - suudab lugeda jõukohast ilukirjandust.		teema järgi täiskasvanu abiga.		
27. Nimetab tegelasi ja annab edasi loetu sisu mõne huvitava, enam meeldinud episoodi järgi.	Suhtluspädevus - suudab lugeda jõukohast ilukirjandust, suudab oma arvamust avaldada. Kultuuri- ja väärtuspädevus - väärtustab loomingut ja kujundab ilumeelt.	Kunst - illustreerib loetut.	Loetud raamatu tutvustamine ja soovitamine.		
28. Kasutab õpiku sõnastikku sõnade leidmiseks algustähe järgi.	Õpipädevus - hangib tekstist teavet. Kultuuri- ja väärtuspädevus - rikastab oma sõnavara. Digipädevus - kasutab veebisõnastikke.	Inimeseõpetus - oskab leida infot.	Sõnade tähenduse otsimine ja selle mõistmine.	Raamatukogu külastus. Montessori: õigekeelsussõnastiku kasutamine (ingl Using a Spelling Dictionary, Lang_6-7) – sõnade otsimise harjutamine.	Sõnaraamatud

3. klassi ainekava

Õpitulemused	Pädevused ja läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd ja õppekäigud	Vajalikud ja abistavad vahendid
<p>1. Täidab klassi kokkuleppeid.</p> <p>2. Teeb koostööd.</p> <p>3. Osaleb aktiivselt õppetöös.</p> <p>4. Omandab tööharjumuse ja head käitumistavad.</p>	<p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus - teeb koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides, austab erinevate keskkondade reegleid.</p> <p>Suhtluspädevus – suudab ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada.</p>	<p>Reeglite ja kokkulepete sõlmimine ja jälgimine kõikides õppeainetes.</p>	<p>Klassireeglid ja kokkulepped - rühmatöö</p>	<p>Klassi VEPA kokkulepped - rühmatöö</p>	<p>Joonistamis- ja meisterdamisvahendid</p>
<p>5. Kuulab mõtestatult eakohast teksti, toimib saadud sõnumi või juhendite järgi.</p> <p>6. Avaldab arvamust kuuldu kohta.</p>	<p>Suhtluspädevus - väljendab oma arvamust ja arvestab suhtluspartneriga.</p> <p>Õpipädevus - hangib kuuldust teavet.</p>	<p>Kõik õppeained</p>	<p>Pikema suulise juhendi meeldejätmise ja selle järgi toimimine.</p> <p>Kaaslase ja õpetaja juhtnööride kuulamine, nende järgi toimimine.</p> <p>Ettelugemise kuulamine.</p> <p>Kaaslase ettelugemise hindamine ühe aspekti kaupa (õigsus, pausid ja intonatsioon mõtte toetajana). Kuuldu ning nähtu kommenteerimine.</p>	<p>Tele -ja raadiosaadete vaatamine, taskuhäälingud, mälumäng.</p> <p>Montessori: arvamusteksti kirjutamine (ingl Opinion Writing, Lang_8-9) – oma seisukoha põhjendamise harjutamine graafilise korraldaja abil.</p>	<p>Esitlusvahendid.</p>
<p>7. Väljendab end suhtlusolukordades selgelt, arusaadavalt ja viisakalt.</p> <p>8. Vastab küsimustele, kasutades sobivalt täislauseid ning lühivastuseid.</p>	<p>Suhtluspädevus - arvestab erinevaid olukordi, mõistab suhtluspartnerit- ja kanaleid.</p>	<p>Kõik õppeained</p>	<p>Sobivate kõnetuste valik suhtlemisel. Suuline selgitus, kõnetus- ja viisakusväljendid, teietamine ja sinatamine.</p> <p>Kõnelemine eri olukordades, sh telefonitsi.</p>	<p>Õppekäigud erinevate ainete raames.</p> <p>Montessori: lauseanalüüs – alus (ingl Sentence Analysis: Subject, Lang_6-7) – lause põhiosade määramine noolte ja ringide abil.</p>	
<p>9. Eristab häälikut ja tähte, täis- ja kaashäälikut, häälikuühendit, silpi, sõna, lauset.</p> <p>10. Eristab lühikesi, pikki ja ülipikki täis- ja kaashäälikuid.</p>	<p>Õpipädevus - seostab omandatud teadmisi varemõpituuga.</p>	<p>Loodusõpetus-loodushääled</p> <p>Muusika - pillide eristamine</p>	<p>Hääliku pikkuste eristamine, põhirõhk sulghääliku pikkusel.</p>	<p>Õuetund/õppekäik - loodushääle jms helide kuulamine, kuulamisülesanded</p>	

Õpitulemused	Pädevused ja läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd ja õppekäigud	Vajalikud ja abistavad vahendid
<p>11. Loeb ladusalt ja teksti mõistes.</p> <p>12. Loeb õpitud tekste ette õigesti, selgelt ja sobiva intonatsiooniga.</p>	<p>Suhtluspädevus - arvestab erinevaid olukordi, mõistab suhtluspartnerit- ja kanaleid.</p> <p>Enesemääratluspädevus - oskab hinnata oma lugemisostkust.</p> <p>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus - suudab mõista sümboloid, skeeme, jooniseid.</p>	<p>Matemaatika - skeemid, diagrammid, tabelid jms</p> <p>Loodusõpetus - kaart, tingmärgid</p>	<p>Ladus ja automatiseerunud lugemine. Oma ja kaaslase lugemistehnika hindamine õpetaja juhiste alusel. Oma ja õpetaja käekirjalise teksti lugemise klassitahvliit ja vihikust. Üksikute tingmärkide, skeemide, kaartide ja tabelite lugemine õppekirjanduses, lasteraamatutes ning lasteajakirjanduses. Jutustavate luuletuste ja proosateksti mõtestatud esitamine. Riimuvate sõnade leidmine. Kahekõne lugemine, intonatsiooni ja tempo valik saatelause alusel ning partnereid arvestades.</p>	<p>Esinemine - aktus</p> <p>Ettelugemine</p> <p>Raamatukogutund</p> <p>Montessori: ilmeka lugemine (ingl Interpretive Reading, Lang_7-8) – ilmeka ja tundelise ettelugemise harjutamine.</p> <p>Montessori: looüleseähitus (ingl Introducing a Story Arc, Lang_7-8) – jutu struktuuri teadvustamine (algus, keskpaik, haripunkt, lõpp).</p>	
<p>13. Kasutab kirjutades õigeid tähekejusid ja -seoseid, kirjutab loetava käekirjaga.</p>	<p>Õpipädevus - seostab omandatud teadmisi varemõpituga.</p>	<p>Kõik õppeained</p>	<p>Kirjutamise tehnika süvendamine, oma loetava käekirja kujundamine, kirjutamise kiiruse arendamine. Kirjutamisvilumuse saavutamine (õiged tähekejud ja proportsioonid, loetav käekiri, ühtlane kirjarida)</p>	<p>Plakati, kaardi, kutse jms kirjutamine.</p> <p>Montessori: kirjutamise viimistlemine (ingl Refinement of Writing, Lang_6-7) – täheproportsioonide ja kiiruse arendamine.</p>	
<p>14. Tunneb ära jutustuse, luuletuse, näidendi, muinasjutu, mõistatuse, vanasõna, kirja.</p> <p>15. Töötab tekstiga eakohaste juhiste alusel (mõistab teksti ülesehitust).</p>	<p>Kultuuri- ja väärtuspädevus - väärtustab oma rahva ja teiste maade kultuuripärandit ja loomingu.</p> <p>Suhtluspädevus - loeb ning eristab ja mõistab teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; esitab</p>	<p>Inimeseõpetus - reklaam, rahvapärismus</p> <p>Loodusõpetus - ilukirjanduslik vs teabetekst</p>	<p>Raamatu/teksti üldine vaatlus: teksti paigutus, sisukord, õppeülesannete esitus. Teksti ülesehitus: pealkiri, teksti osad (lõigud, loo alustus, sisu, lõpetus). Tekstiliikide eristamine: muinasjutt, mõistatus, vanasõna, luuletus, jutustus,</p>	<p>Mardi- või kadripäeva tähistamine.</p> <p>Montessori: jutustav kirjutamine (ingl Narrative Writing, Lang_8-9) – jutustuse ülesehituse teadvustamine.</p> <p>Montessori: lauseliigid ja kirjavähemärgid (ingl Types of Sentences and Punctuation, Lang_8-9) – jutustava, küsiva,</p>	

Õpitulemused	Pädevused ja läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd ja õppekäigud	Vajalikud ja abistavad vahendid
	ja põhjendab oma seisukohti. Digipädevus - koostab ja saadab e-kirja.		näidend, kiri; Töö tekstiga: tekstist õpitavate keelendite, sünonüümide, otsese ja ülekantud tähendusega sõnade leidmine. Õpiku sõnastiku iseseisev kasutamine. Teksti jaotamine osadeks ning tekstiosade pealkirjastamine. Loetava kohta kava, skeemi, kaardi koostamine. Loetu põhjal teemakohastele küsimustele vastamine. Loole alguse ja lõpu mõtlemine. Teksti teema ja peamõtte sõnastamine, tegelaste iseloomustamine.	käskiva ja hüüdlause eristamine.	
16. Märkab erinevusi ja sarnasusi. 17. Avaldab arvamust kuuldu, vaadeldu ja loetu kohta. 18. Annab küsimuste toel arusaadavalt edasi õppeteksti, lugemispala, pildiraamatu, filmi ja teatrietenduse sisu. 19. Koostab kuuldu/loetu põhjal skeemi/kaardi.	Suhtluspädevus - esitab ja põhjendab oma seisukohti. Sotsiaalne ja kodanikupädevus - teeb koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides, arvestab teiste arvamusega.	Inimeseõpetus - mina ja teised Matemaatika - tekstülesanded	Eri teemadel vestlemine sõnavara rikastamiseks, arutamine paaris ja väikeses rühmas. Oma arvamuse avaldamine, nõustumine ja mittenõustumine, ühiste seisukohtade otsimine, kaaslaste arvamuse küsimine. Mõtete väljendamine terviklausetena ja sobiva sõnastusega (sõnavalik, mõtte lõpuleviimine). Küsimuste moodustamine ja esitamine ning neile vastamine.		
20. Jutustab loetust ja läbielatud sündmusest. 21. Jutustab pildiseeria, tugisõnade,	Suhtluspädevus - väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt.	Kunst- oma ja kaaslaste töö kirjeldamine	Jutustamine kuuldu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria ja etteantud teema põhjal; aheljutustamine. Sündmuste, isiku,	Õppekäikudele, etendustele jms jägnev arutelu. Montessori: märksõnaskeem ja visandid (ingl Note Taking and Outlines, Lang_8-9) – ümberjutustamise	

Õpitulemused	Pädevused ja läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd ja õppekäigud	Vajalikud ja abistavad vahendid
<p>märksõnaskeemi ja küsimuste toel. 22. Mõtleb jutule alguse ja lõpu.</p>		<p>Muusika - kuulnud muusikapala kirjeldamine Inimese- ja loodusõpetus - kogemuse kirjeldamine, loetu edasiandmine oma sõnadega</p>	<p>looma, eseme jm kirjeldamine tugisõnade, skeemi ning tabeli abil.</p>	<p>ettevalmistamine märksõnade abil.</p>	
<p>23. Kirjutab nii koolis kui ka igapäevaelus käsitsi ja arvutiga eakohaseid tekste vastavalt kirjutamise eesmärgile, funktsioonile ja adressaadile. 24. Koostab kutse, õnnitluse, teate, e-kirja. 25. Kirjutab eakohase pikkusega loovtöid (k.a ümberjutustusi) küsimuste, tugisõnade, joonistuse, pildi, pildiseeria, märksõnaskeemi või kava toel.</p>	<p>Suhtluspädevus - väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt. Õpipädevus - seostab omandatud teadmisi varemõpituga. Enesemääratluspädevus - suudab ja julgeb oma mõtteid kirjalikult väljendada. Digipädevus - loob arvutis tekste, teeb koostööd erinevates digikeskkondades.</p>	<p>Loodusõpetus - skeemid Matemaatika - tekstülesande koostamine, tekstülesande vastuse vormistamine</p>	<p>Lausete laiendamine ja sidumine tekstiks. Tarbeteksti (ajaleheartikli, teate, nimekirja jne) kirjapanek. Ümberjutustuse kirjutamine tugisõnade, skeemi, kaardi või kava toel. Loovtöö kirjutamine (vaba jutt, jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava toel, fantaasialugu). Jutu ülesehitus: alustus, sisu, lõpetus. Sündmusest ja loomast kirjutamine. Jutule alguse ja lõpu kirjutamine. Kirja kirjutamine.</p>	<p>Osalemine mõnel omaloomingukonkursil. Klassiprojekti (N taime kasvatamine) vaatlus ja kirjeldamine. Montessori: jutustav kirjutamine (ingl Narrative Writing, Lang_8-9) – loo kirjutamine struktureeritud graafilise korraldaja toel. Montessori: stiilivõtted (ingl Stylistic Techniques / Dress-Ups, Lang_8-9) – kirjutamise rikastamine omadussõnade, lause alguste varieerimisega.</p>	
<p>26. Kirjutab tahvliilt ja õpikust õigesti ära.</p>	<p>Õpipädevus - seostab omandatud teadmisi varemõpituga. Suhtluspädevus - väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt. Enesemääratluspädevus - suudab ja julgeb oma mõtteid kirjalikult väljendada.</p>	<p>Kõik õppeained</p>	<p>Teksti ära kirjutamine tahvliilt ja õpikust. Kirjutatu kontrollimine õpiku ja sõnastiku järgi. Oma kirjavea parandamine. Etteütlemise järgi kirjutamine. Tahvliile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine. Tarbeteksti kirjutamine näidise järgi: kutse, ümbrik. Tähestiku järjekord. Täis- ja kaashäälikuühendi õigekiri. Täis- ja kaashääliku pikkuse eristamine ja</p>	<p>Omaloomingukonkursid; uurimisprojektid, plakatid, . Montessori: sõnaraamatu kasutamine (ingl Using the Dictionary, Lang_7-8) – kirjutatu kontrollimine sõnaraamatu abil. Montessori: tähestiku järjestamine (ingl Alphabetizing, Lang_7-8) – tähestiku järjekorra kinnistamine.</p>	

Õpitulemused	Pädevused ja läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd ja õppekäigud	Vajalikud ja abistavad vahendid
			<p>õigekiri. k, p, t s-i ja h kõrval. i ja j õigekiri (v.a võõrsõnades ja tegijanimedes). h sõna alguses. Sulghäälik oma- ja võõrsõnade alguses. Suur algustäht lause alguses, inimese- ja loomanimedes, tuntumates kohanimedes. Väike algustäht õppeainete, kuude, nädalapäevade, ilmakaarte nimetustes. Poolitamise harjutamine. Liitsõna.</p> <p>Nimi-, omadus- ja tegusõna. Ainsus ja mitmus. Sõnavormide moodustamine küsimuste alusel. Mitmuse nimetava ning sse-lõpulise sisseütleva, kaasaütleva ja ilmaütleva käände lõpu õigekirjutus. Olevik ja minevik. Pöördelõppude õigekirjutus. Erandliku õigekirjaga ase- ja küsisõnad (ma, sa, ta, me, te, nad, kes, kas, kus).</p> <p>Väit- (jutustav), küsi- ja hüüdlause. Lause lõpumärgid. Koma kasutamine loetelus; et, sest, vaid, kuid, aga, siis, kui puhul; sidesõnad, mis koma ei nõua.</p> <p>Etteütlemise järgi kirjutamine õpitud keelendite ulatuses (30–40 sõna). Oma kirjavea iseseisev leidmine.</p>		

Õpitulemused	Pädevused ja läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd ja õppekäigud	Vajalikud ja abistavad vahendid
			Sõnavara: lähedase ja vastandtähendusega sõna.		
27. Paigutab teksti korrektset paberile, vormistab vihiku/õpilaspäeviku nõuetekohaselt.				Montessori: kirjutamise viimistlemine (ingl Refinement of Writing, Lang_6-7) – teksti korrektne paigutamine.	
28. Eristab häälikut ja tähte, täis- ja kaashäälikut ning häälikupikkusi, häälikuühendit, silpi, sõna, lauset.					
29. Märgib kirjas häälikuid ja häälikuühendeid õigesti.				Montessori: õigekirjareeglid (ingl Spelling Rules, Lang_8-9) – häälikuühendite õigekirja kinnistamine.	
30. Kirjutab õigesti sulghääliku omandatud oma- ja võõrsõnade algusse.				Montessori: õigekirjareeglid (ingl Spelling Rules, Lang_8-9) – häälikureeglite süstematiseerimine.	
31. Kirjutab õigesti asesõnu.				Montessori: asesõna grammatikakarp (ingl Pronoun Grammar Box, Lang_8-9) – asesõna funktsiooni uurimine kaartide abil.	Montessori: grammatikakarbid (ingl Grammar Boxes). Montessori: sõnaliigi sümbolid (asesõna – lilla kolmnurk).
32. Märgib kirjas õigesti käänd- ja pöörsõnade õpitud lõppe ja tunnuseid.				Montessori: nimisõna grammatikakarp, edasijõudnud tase (ingl Article/Noun Grammar Box Intermediate, Lang_7-8) – käändvormide uurimine. Montessori: tegusõna grammatikakarp (ingl The Verb Grammar Box, Lang_7-8) – pöördvormide uurimine.	
33. Teab peast võõrtähtedega tähestikku, kasutab lihtsamat sõnastikku ja				Montessori: tähestiku järjestamine (ingl Alphabetizing Basic and Advanced, Lang_7-8)	Montessori: sõnaraamat, sünonüümisõnastik, entsüklopeedia.

Õpitulemused	Pädevused ja läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd ja õppekäigud	Vajalikud ja abistavad vahendid
koostab lihtsaid loendeid tähestik- järjestuses.				– tähestiku järjekorra harjutamine. Montessori: sõnaraamatu kasutamine (ingl Using the Dictionary, Lang_7-8) – sõnade tähenduse otsimise tehnika. Montessori: sünonüümisõnastiku kasutamine (ingl Using a Thesaurus, Lang_7-8) – sõnavara rikastamine sünonüümide abil.	
34. Kirjutab suure algustähega lause alguse, inimeste- ja loomade nimed ning õpitud kohanimed.				Montessori: suurtähtede lugu (ingl The Story of Upper-Case Letters, Lang_6-7) – kordamine ja kinnistamine.	
35. Piiritleb lause ja paneb sellele sobiva lõpumärgi.				Montessori: lauseliigid ja kirjavähemärgid (ingl Types of Sentences and Punctuation, Lang_8-9) – nelja lauseliigi ja kirjavähemärkide harjutamine demonstratsioonikaartide abil.	
36. Kirjutab etteütlemise järgi sisult tuttavat teksti ja kontrollib kirjutatut näidise järgi (30–40 sõna).					
37. Koostab kutse, õnnitluse, teate, e-kirja.					
38. Vormistab lihtsama kirjaliku töö arvutis, järgib õpitud keelereegleid.	Digipädevus - osaleb digitaalses sisuloomes, kasutab sobivaid digivahendeid ja võtteid, järgib moraali- ja väärtuspõhimõtteid.	Loodus- ja inimeseõpetus - teksti vormistamine Arvutiõpetus - e-raamatu koostamine, pildiotsing	kirjutab nii koolis kui ka igapäevaelus arvutiga eakohaseid tekste vastavalt kirjutamise eesmärgile, funktsioonile ja adressaadile, arvestades lihtsamaid tekstivormistamise reegleid	Lihtsa e-raamatu koostamine paaristööna. Montessori: entsüklopeedia tutvustamine (ingl Introducing an Encyclopedia, Lang_7-8) – teabeallikate kasutamise harjutamine uurimistöök.	Tahvel- või lauaarvutid.

Õpitulemused	Pädevused ja läbivad teemad	Lõiming	Õppesisu	Praktilised tööd ja õppekäigud	Vajalikud ja abistavad vahendid
<p>39. On lugenud jõukohaseid lasteraamatuid eesti ja väliskirjandusest.</p> <p>40. Teab nimetada mõnda lastekirjanikku.</p> <p>41. Kasutab raamatukogu infosüsteemi.</p>	<p>Kultuuri- ja väärtuspädevus - väärtustab oma rahva ja teiste maade kultuuripärandit ja loomingut.</p> <p>Enesemääratluspädevus - oskab valida endale lugemiseks jõukohase raamatu.</p> <p>Suhtluspädevus - suudab lugeda jõukohast ilukirjandust.</p>	<p>Arvutiõpetus - raamatukogu infosüsteemiga tutvumine.</p>	<p>Õpetaja ja kaaslaste lugemissoovitused, vajaliku teose leidmine kooli või kodukoha raamatukogust iseseisvalt ja infosüsteemi kasutades</p>	<p>Raamatukogutund, raamatukogumäng, kohtumine kirjanikuga, öölugemine.</p> <p>Montessori: küsimus-vastus uurimus (ingl Question & Answer Research, Lang_7-8) – loetud raamatu kohta uurimisküsimuste koostamine.</p>	
<p>42. Kõneleb loetud raamatust etteantud kriteeriumite alusel.</p>	<p>Suhtluspädevus - suudab lugeda jõukohast ilukirjandust, suudab oma arvamust avaldada.</p> <p>Kultuuri- ja väärtuspädevus - väärtustab loomingut ja kujundab ilumeelt.</p>	<p>Kõik õppeained - erinevad tekstid, nende sisu</p>	<p>Loetud raamatust jutustamine, loetule emotsionaalse hinnangu andmine ja raamatust lühikokkuvõtte tegemine</p>	<p>Raamatukogutund</p>	
<p>43. Leiab sõnastikust sõnale tähenduse.</p>	<p>Õpipädevus - hangib tekstist teavet.</p> <p>Kultuuri- ja väärtuspädevus - rikastab oma sõnavara.</p> <p>Digipädevus - kasutab veebisõnastikke.</p>	<p>Kõik õppeained - temaatiline sõnavara</p> <p>Arvutiõpetus - sõnaveeb, keeleveeb</p>	<p>Sõnavara arendamine: sõnatähenduse selgitamine ja täpsustamine, aktiivse sõnavara laiendamine, lähedase ja vastandtäheendusega sõna leidmine. Eri teemadel vestlemine sõnavara rikastamiseks, arutamine paaris ja väikeses rühmas.</p>	<p>Doomino või Aliase koostamine</p>	